Az Európai Unió
Tanácsa

HU

16928/14
(OR. en)

PRESSE 651
PR CO 73

SAJTÓKÖZLEMÉNY

A Tanács 3361. ülése

Külügyek

Brüsszel, 2014. december 15.

Elnök **Federica Mogherini**
Az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője

S A J T Ó

Rue de la Loi 175 B – 1048 BRUSSELS Tel.: +32 (0)2 281 6319 Fax: +32 (0)2 281 8026
press.office@consilium.europa.eu http://www.consilium.europa.eu/press

A Tanács ülésének legfontosabb eredményei

Szíria és Irak

A Külügyek Tanácsa az ülésen a szíriai és iraki helyzetre, valamint az ISIL jelentette fenyegetésre összpontosított. A megbeszélés eredményei beépülnek majd az átfogó uniós regionális stratégia előkészítésére irányuló folyamatba.

A miniszterek a szíriai válság ügyében véleménycserét tartottak Staffan de Misturával, az ENSZ szíriai különmegbízottjával. Az Európai Unió teljes mértékben elkötelezett a különmegbízott arra irányuló erőfeszítései mellett, hogy a stratégiai fellépés következtében enyhüljön az erőszak, és így elindulhasson egy szélesebb körű politikai folyamat. Az EU kész arra, hogy konkrétan támogassa az ENSZ szíriai különmegbízottja azon javaslatának kidolgozását, miszerint kiindulásképpen Aleppóban és más helyeken fel kell számolni a helyi összetűzéseket.

Federica Mogherini, az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője a következőket nyilatkozta: „Valamennyi uniós tagállam és maga az Európai Unió is valamilyen formában érintett a Dá'is ellen vívott harcban. Mindannyian azon vagyunk, hogy támogatni tudjuk az iraki kormányt.” Mint hozzátette, a jövő héten Bagdadba és Erbilbe utazik.

Bosznia-Hercegovina

A Tanács megújított uniós megközelítésről állapodott meg Bosznia-Hercegovinát illetően, amely nem változtat az uniós csatlakozási feltételeken, beleértve a Sejdić-Finci ügyben hozott ítélet végrehajtását is. Felkérte a főképviselőt és Hahn biztost, hogy folytasson párbeszédet Bosznia-Hercegovina vezetőivel annak érdekében, hogy az ország visszavonhatatlan írásbeli kötelezettségvállalást tegyen az uniós csatlakozás érdekében indítandó reformokra vonatkozóan. Amint Bosznia-Hercegovina elnöksége megállapodik az említett kötelezettségvállalásról, Bosznia-Hercegovina politikai vezetői aláírják, a bosznia-hercegovinai parlament pedig jóváhagyja azt, a Tanács határozatot hoz a stabilizációs és társulási megállapodás hatálybalépéséről.

Federica Mogherini, az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője a következőket tette ehhez hozzá: „Igenis elképzelhető, hogy az EU és Bosznia-Hercegovina között fennálló kapcsolatok új lendületet vegyenek. Készen állunk a párbeszédre. Készen állunk arra, hogy már attól a perctől kezdve viszonozzuk az erőfeszítést, hogy a parlament jóváhagyja a kötelezettségvállalást. Ez fordulópontot jelenthetne Bosznia-Hercegovina európai uniós integrációja útján.”

TARTALOM[1]

RÉSZTVEVŐK 5

MEGTÁRGYALT NAPIRENDI PONTOK

Szíria 7

Irak 10

Nyugat-Balkán 10

Ukrajna 11

Ebola 11

EGYÉB JÓVÁHAGYOTT NAPIRENDI PONTOK

KÜLÜGYEK

– Közép-afrikai Köztársaság 12

– A dél-mediterrán térségre vonatkozó beruházási kezdeményezés 15

– Dél-Szudán 16

– A tömegpusztító fegyverek elterjedése elleni uniós fellépés 17

– A kézifegyverek elterjedése elleni uniós fellépés a Száhil övben 17

– A tömegpusztító fegyverek elterjedése elleni uniós fellépés 17

– EU–Ukrajna kapcsolatok 18

– Kapcsolatok Szerbiával 18

– Kapcsolatok Marokkóval 18

[1] • Amennyiben a nyilatkozatokat, következtetéseket vagy állásfoglalásokat a Tanács hivatalosan elfogadta, ezt az érintett napirendi pontra vonatkozó címben feltüntetik, és a szöveg idézőjelbe kerül.
• A szövegben hivatkozott dokumentumok elérhetők a Tanács honlapján http://www.consilium.europa.eu.
• A nyilvánosság számára hozzáférhető, a tanácsi jegyzőkönyvekben megtalálható nyilatkozatokkal elfogadott jogi aktusokat csillaggal jelölik; e nyilatkozatok a fent említett tanácsi honlapon hozzáférhetők vagy a sajtóirodától beszerezhetők.

KÖZÖS BIZTONSÁG- ÉS VÉDELEMPOLITIKA

– Az Európai Unió Katonai Bizottságának elnöke 18

– A kézi- és könnyűfegyverekről szóló cikk módosítása az EU és harmadik országok közötti megállapodásokban 18

– EUCAP Száhil Mali 20

RÉSZTVEVŐK

Főképviselő	
Federica MOGHERINI	az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője
Belgium:	
Didier REYNDERS	miniszterelnök-helyettes, külkereskedelmi, Európa-ügyi és külügyminiszter
Bulgária:	
Daniel MITOV	külügyminiszter
Cseh Köztársaság:	
Lubomir ZAORÁLEK	külügyminiszter
Dánia:	
Martin LIDEGAARD	külügyminiszter
Németország:	
Frank-Walter STEINMEIER	külügyminiszter
Észtország:	
Keit PENTUS-ROSIMANNUS	külügyminiszter
Írország:	
Dara MURPHY	Európa-ügyi és adatvédelmi államtitkár
Görögország:	
Evángelosz VENIZÉLOSZ	miniszterelnök-helyettes és külügyminiszter
Spanyolország:	
José Manuel GARCIA-MARGALLO Y MARFIL	külügy- és együttműködési miniszter
Franciaország:	
Laurent FABIUS	külügy- és nemzetközi fejlesztési miniszter
Horvátország:	
Vesna PUSIĆ	első miniszterelnök-helyettes, külügyminiszter és Európa-ügyi miniszter
Olaszország:	
Paolo GENTILONI	külügyminiszter
Ciprus:	
Joánisz KASZULÍDISZ	külügyminiszter
Lettország:	
Edgars RINKĒVIČS	külügyminiszter
Litvánia:	
Linas A. LINKEVIČIUS	külügyminiszter
Luxemburg:	
Jean ASSELBORN	Európa-ügyi és külügyminiszter, bevándorlás- és menekültügyi miniszter
Magyarország:	
SZABÓ László	parlamenti államtitkár, miniszterhelyettes, Külgazdasági és Külügyminisztérium
Málta:	
George VELLA	külügyminiszter
Hollandia:	
Bert KOENDERS	külügyminiszter
Ausztria:	
Sebastian KURZ	Európa-ügyi, integrációs és külügyminiszter
Lengyelország:	
Grzegorz SCHETYNA	külügyminiszter

Portugália:	
Rui MACHETE	külügyminiszter
Románia:	
George CIAMBA	államtitkár, Külügyminisztérium
Szlovénia:	
Karl ERJAVEC	miniszterelnök-helyettes, külügyminiszter
Szlovákia:	
Miroslav LAJČÁK	miniszterelnök-helyettes, külügyminiszter
Finnország:	
Erkki TUOMIOJA	külügyminiszter
Svédország:	
Margot WALLSTRÖM	külügyminiszter
Egyesült Királyság:	
Philip HAMMOND	külügyi és nemzetközösségi miniszter
Bizottság:	
Johannes HAHN	biztos

MEGTÁRGYALT NAPIRENDI PONTOK

Szíria

A Tanács mélyreható megbeszélést folytatott a szíriai helyzetről a december 14-én Staffan de Misturával, az ENSZ szíriai különmegbízottjával tartott nem hivatalos találkozót követően. A Tanács elfogadta az alábbi következtetéseket:

„1. Emlékeztetve az október 20-i tanácsi következtetésekre, az EU komoly aggodalmának ad hangot a Szíriában kialakult és folyamatosan súlyosbodó humanitárius és biztonsági helyzet miatt. Az EU élesen elítéli a Aszad-rezsim, valamint az ISIL / Dá'is, a Dzsabhat an-Nuszra és egyéb terrorista csoportok által elkövetett atrocitásokat és az emberi jogok megsértését. Az EU-nak továbbra is az az egyértelmű álláspontja, hogy mindent meg kell tenni a közös megegyezéssel létrehozandó politikai megoldás érdekében Szíria egységének, szuverenitásának, területi integritásának, valamint etnikai és vallási sokszínűségének megőrzése érdekében. A konfliktus tartós rendezését csak a szíriaiak által vezetett politikai folyamat eredményeképpen elért átmenet jelentheti.

Az EU kijelenti, hogy maradéktalanul támogatja az ENSZ szíriai különmegbízottját, Staffan de Misturát arra irányuló erőfeszítéseiben, hogy a stratégiai fellépés következtében enyhüljön az erőszak, és így elindulhasson egy szélesebb körű, tartós politikai folyamat. Az EU kész arra, hogy konkrétan támogassa az ENSZ szíriai különmegbízottja javaslatainak kidolgozását, különös tekintettel arra a javaslatra, miszerint kiindulásképpen Aleppóban és más helyeken – a nemzetközi humanitárius joggal összhangban – fel kell számolni a helyi összetűzéseket.

2. Az erőszak visszaszorítása nem valósulhat meg hatékony ellenőrzés nélkül, melynek lehetőleg az Egyesült Nemzetek Biztonsági Tanácsa égisze alatt kell történnie. Az EU emlékeztet arra, hogy az Aszad-rezsim által kiéheztetéssel kikényszerített megadásokat a múltban tévesen nevezték helyi tűzszünetnek. Komoly aggodalmának ad hangot amiatt, hogy az Aszad-rezsim fokozta az ellenzék ellenőrzése alá tartozó területek elleni katonai fellépését, ami veszélyezteti az ENSZ különmegbízottja, Staffan de Mistura kezdeményezésének sikerét. Az EU igyekszik megtalálni a módját annak, hogy gyakorlati segítséget nyújtson a különmegbízott munkájához, mindenekelőtt azáltal, hogy hozzájárul a helyi kormányzás és közigazgatás felélesztéséhez, az alapvető szolgáltatások helyreállításához, valamint a helyzet normalizálódásához azokon a területeken, ahol csökkent az erőszak, különösen Aleppóban, amint a körülmények ezt lehetővé teszik.

3. Az EU emlékeztet arra, hogy a végső cél továbbra is a szíriaiak által vezetett folyamat eredményeképpen elért és a szíriai nép egészének kedvező olyan átmenet, amely a 2012. június 30-i genfi közleményen alapul, és összhangban áll az idevágó ENSZ BT-határozatokkal. Az EU felszólítja az összes szíriai felet, hogy tegyen bizonyságot a folyamat melletti egyértelmű és konkrét elkötelezettségéről, és biztosítsa a civil társadalomnak és a nőknek a folyamatba való bevonását. Az EU kész együttműködni a szíriai feleket befolyásolni képes valamennyi regionális és nemzetközi szereplővel, és felszólítja őket, hogy befolyásukat konstruktívan használják fel e célra.

4. Az EU emlékeztet arra, hogy a mérsékelt ellenzék, így például a Szíriai Forradalmi és Ellenzéki Erők Nemzeti Koalíciója (Szíriai Nemzeti Koalíció) elengedhetetlen mind a helyzet későbbi politikai rendeződéséhez, mind a Szíriában jelen lévő szélsőséges csoportok elleni küzdelemhez. Az EU a belső és külső ellenzéki csoportokat egyaránt arra buzdítja, hogy egységes frontot alkotva dolgozzanak ki közös stratégiát, hogy a szíriai népnek alternatívát tudjanak felmutatni. Az EU igyekszik módot találni arra, hogy fokozza a mérsékelt ellenzék számára nyújtott politikai és gyakorlati támogatását, többek között az ellenzék ellenőrzése alá tartozó területeken, így Aleppóban is.

5. Az EU elítéli az emberi jogoknak és a nemzetközi humanitárius jognak a változatlanul széles körű és szisztematikus megsértését Szíriában, mely jogsértéseket a vizsgálóbizottság jelentése szerint elsősorban az Aszad-rezsim, valamint terrorista csoportok követik el. Itt említhetjük a hordóbombáknak az Aszad-rezsim alá tartozó erők általi, válogatás nélküli bevetését, továbbá az ISIL / Dá'is által elkövetett atrocitásokat is. Az EU üdvözli az ENSZ-közgyűlés Harmadik Bizottsága által elfogadott azon határozatot, amely elítéli a Szíriában elkövetett emberijog-sértéseket. Az EU hangsúlyozza az erőszakos eltüntetések miatti aggodalmát, és az áldozatok azonnali szabadon engedésére szólít fel. Az EU minden lehetséges lépést meg fog tenni annak érdekében, hogy az ilyen jogsértések elkövetői feleljenek a tetteikért, mely tettek emberiesség elleni bűncselekménynek és háborús bűncselekménynek is minősülhetnek. Az EU ismételten felszólítja a Biztonsági Tanácsot, hogy a szíriai helyzettel kapcsolatos kérdést terjessze a Nemzetközi Büntetőbíróság elé.

6. Az EU nem hagy fel azon politikájával, hogy a rezsimmel és annak támogatóival szemben szankciókat szabjon ki és érvényesítsen mindaddig, amíg az elnyomás folytatódik.

7. Az EU a 2118. sz. ENSZ BT-határozat és a vegyifegyver-tilalmi egyezmény maradéktalan végrehajtására szólítja fel az Aszad-rezsimet, továbbá arra, hogy tegyen meg minden szükséges intézkedést vegyifegyver-programja teljes és végérvényes beszüntetése érdekében. Ehhez le kell szerelni a még meglévő gyártóüzemeket, és hitelt érdemlően bizonyítani kell, hogy Szíria véglegesen beszüntette a vegyifegyver-programját. Az EU-nak rendkívül súlyos fenntartásai vannak az Aszad-rezsim által a Vegyifegyver-tilalmi Szervezet felé tett nyilatkozatokban fellelhető hiányos információk és ellentmondások kapcsán. Az EU elítéli, hogy az Aszad-rezsim vegyi fegyverként klórgázt vet be, és továbbra is támogatja a Vegyifegyver-tilalmi Szervezet tényfeltáró missziója által végzett vizsgálatokat. Az EU emlékeztet arra, hogy a vegyifegyver-tilalmi egyezménynek megfelelően az Aszad-rezsim elsődleges felelőssége a vegyifegyver-programjának ellenőrzése és felszámolása kapcsán felmerülő költségek fedezése.

8. Az EU minden felet felszólít arra, hogy tartsák tiszteletben a nemzetközi humanitárius jogot a védelem és a humanitárius segélyekhez való hozzájutás tekintetében, továbbá hogy nyújtsanak humanitárius segélyt az arra rászorulóknak, a nehezen megközelíthető területeken is. Az EU elítéli a segélyek célba jutását nehezítő folyamatos akadályokat, amelyekért az Aszad-rezsimet terheli az elsődleges felelősség. Az EU felszólít minden felet, különösen a szíriai hatóságokat a 2139 (2014) és a 2165 (2014) ENSZ BT-határozat összes rendelkezésének maradéktalan és azonnali végrehajtására. Az EU teljes mértékben támogatja a 2165. sz. ENSZ BT-határozat megújítását annak érdekében, hogy javuljon a segélyek határokon átnyúló és a frontvonalakon keresztüli eljuttatásának helyzete, valamint hogy a kiszolgáltatott helyzetben élő lakossághoz bárhol el lehessen jutni.

9. Az EU és tagállamai továbbra is vezető szerepet töltenek be a nemzetközi humanitárius válságkezelésben. Eddig mintegy 3 milliárd eurót mozgósítottak a Szíriában és a szomszédos országokban, ezen belül is a befogadó közösségekben élő rászorulók megsegítésére és helyreállítási célokra. Az EU továbbra is humanitárius segélyt nyújt a válság által sújtott lakosságnak, valamint kitartásuk erősítése érdekében helyreállítási célokra és az alapvető szolgáltatásokra is Szíriában és a szomszédos országokban. Az EU komoly aggályainak ad hangot azzal kapcsolatban, hogy súlyos finanszírozási gondok merültek fel az ENSZ 2014-es felhívásai tekintetében, aminek következtében ideiglenesen fel kellett függeszteni az Élelmezési Világprogram keretében szíriai menekülteknek nyújtott segítségnyújtást. Az EU ezért felszólítja a nemzetközi közösséget, hogy a tél közeledtével, valamint a közelgő 2015-ös felhívásokra reagálva fokozza a pénzügyi és egyéb támogatást.

10. A Tanács üdvözli az Európai Unió regionális letétkezelő alapjának a szíriai válságra válaszul történt létrehozását, amely a már meglévő támogatási formák, többek között a Szíriai Helyreállítási Alap kiegészítéseképpen, illetve azokkal összehangoltan fog működni.

11. Az EU elismerését fejezi ki a szíriai menekülteket elhelyező Libanonnak, Jordániának és Törökországnak figyelemreméltó erőfeszítéseikért. Az EU továbbra is megtesz mindent annak érdekében, hogy segítsen a fenti országoknak abban, hogy támogatást nyújtsanak a menekülteknek és a kiszolgáltatott helyzetben lévő befogadó közösségeknek, valamint hogy megfeleljenek a hatályos menekültügyi jogszabályoknak, egyezményeknek és humanitárius elveknek a védelem és a humanitárius segélyekhez való hozzájutás tekintetében. Ezzel összefüggésben üdvözli a szíriai menekültügyi helyzetről tartott, 2014. október 28-i konferencián tett, »Szolidaritás a menekültekkel és a befogadó közösségekkel« című berlini nyilatkozatot.

12. Az EU teljes mértékben tudatában van azoknak az óriási biztonsági problémáknak, amelyeket a szíriai válság előidéz, különösen Libanon és Jordánia számára. Az EU hangsúlyozza az EU és tagállamai által nyújtott folyamatos támogatás jelentőségét, és újólag megerősíti elkötelezettségét az iránt, hogy fokozza a két országnak nyújtott támogatását a problémák kezelése érdekében.”

Irak

A Tanács véleménycserét folytatott az iraki helyzetről. A megbeszélés eredményei beépülnek a szíriai és iraki helyzetre, valamint az ISIL / Dá'is jelentette fenyegetésre vonatkozó, átfogó uniós regionális stratégia előkészítésére irányuló folyamatba.

Az EU teljes támogatásáról biztosította a Haider al-Ábádi miniszterelnök kormánya által tett erőfeszítéseket, amelyek célja inkluzív politikák kialakítása, valamint a nemzeti megbékélés megvalósítása. Az EU elkötelezett amellett, hogy átfogóan szembeszálljon a terrorizmus jelentette fenyegetéssel, valamint hogy kezelje a jelenség mögött rejlő folyamatokat, amelyek lehetővé tették az ISIL térnyerését.

Nyugat-Balkán

A főképviselő és a szomszédságpolitikáért felelős Hahn biztos tájékoztatta a Tanácsot a közelmúltban Bosznia-Hercegovinába tett látogatásukról. A Tanács elfogadta az alábbi következtetéseket:

„1. A Tanács ismételten leszögezi, hogy egyértelműen elkötelezett Bosznia-Hercegovina uniós perspektívája iránt. A Tanács újólag megerősíti határozott elkötelezettségét Bosznia-Hercegovina mint szuverén és egyesített ország területi integritása mellett.

2. A Tanács üdvözli, hogy a Növekedési és Munkahely-teremtési Paktum középpontjába a reformok és a polgárokat közvetlenül érintő kérdések kerülnek a 2014 elején lezajlott széles körű, polgárok által irányított tiltakozásokat követően, amelyek rávilágítottak a társadalmi-gazdasági helyzet instabil voltára.

3. A Tanács üdvözli egyrészt azt, hogy Federica Mogherini főképviselő és Johannes Hahn biztos a közelmúltban Szarajevóba látogatott, másrészt elkötelezettségüket a bosznia-hercegovinai reformfolyamat felélénkítése iránt. A Tanács megújított uniós megközelítésről állapodott meg Bosznia-Hercegovina uniós csatlakozási folyamatát illetően, amely során valamennyi feltételnek meg kell felelni, beleértve a Sejdić-Finci ügyben hozott ítélet végrehajtását is. A Tanács felkéri Bosznia-Hercegovina politikai vezetését arra, hogy az uniós integrációhoz szükséges reformok során az érintett intézmények munkáját tekintsék referenciapontnak.

4. A Tanács felkéri Federica Mogherini főképviselőt és Johannes Hahn biztost, hogy továbbra is működjön együtt Bosznia-Hercegovina vezetőivel annak érdekében, hogy az ország a lehető leghamarabb visszavonhatatlan írásbeli kötelezettségvállalást tegyen az uniós csatlakozási folyamat keretében indítandó reformokra vonatkozóan. Az átfogó cél az, hogy az összes kormányzati szint működőképes és hatékony legyen, és Bosznia-Hercegovina felkészüljön a majdani uniós tagságra. A szöveg kötelezettségvállalást tartalmaz majd egy, az uniós vívmányokkal összhangban lévő kezdeti reformprogramnak az Unióval folytatott konzultáció keretében történő kidolgozására vonatkozóan is. A reformprogramot a civil társadalommal konzultálva kell kidolgozni és végrehajtani. A programnak mindenekelőtt a koppenhágai kritériumoknak megfelelő reformokat (társadalmi-gazdasági reformok, beleértve a »Növekedési és Munkahely-teremtési Paktumot«, jogállamiság, jó kormányzás), valamint a működőképességgel kapcsolatban egyeztetett kérdéseket (beleértve az uniós koordinációs mechanizmust) kell tartalmaznia.

A bosznia-hercegovinai vezetésnek kötelezettséget kell vállalnia arra vonatkozóan is, hogy a későbbiekben további reformokat hajt végre a különböző kormányzati szintek működőképességének és hatékonyságának javítása érdekében.

5. A Tanács felkéri Federica Mogherini főképviselőt és Johannes Hahn biztost, hogy rendszeresen tegyen jelentést az ezen írásbeli kötelezettségvállalás létrejötte terén elért előrehaladásról, valamint arról, hogy ez miként tükröződik az érintett intézmények munkájában.

6. Amint Bosznia-Hercegovina elnöksége megállapodik az írásbeli kötelezettségvállalásról, Bosznia-Hercegovina politikai vezetői aláírják, a bosznia-hercegovinai parlament pedig jóváhagyja azt, a Tanács határozatot hoz a stabilizációs és társulási megállapodás hatálybalépéséről.

7. Ahhoz, hogy az EU fontolóra vegye Bosznia-Hercegovina csatlakozási kérelmét, érdemi haladást kell felmutatni a reformprogram – többek között a Növekedési és Munkahely-teremtési Paktumhoz kapcsolódó reformok – végrehajtásában. A Tanács, amikor a Bizottság véleményét kéri a csatlakozási kérelemről, arra fogja kérni a Bizottságot, hogy fordítson különleges figyelmet a Sejdić-Finci ügyben hozott ítélet végrehajtására.

8. A Tanács hangsúlyozza a gyors kormányalakítás alapvető fontosságát, és felszólítja az ország vezetőit ennek biztosítására.”

Ukrajna

A Tanács megerősítette a Krím és Szevasztopol illegális annektálása miatt bevezetendő további uniós korlátozó intézkedésekről szóló, a főképviselő által benyújtott javaslatokkal való elvi egyetértését. A javaslatokkal kapcsolatos technikai megbeszélések jelenleg is folynak.

Ebola

A Tanács tudomásul vette Hrísztosz Sztilijanídisz ebolaügyi koordinátor jelentését a járvány és az uniós válaszlépések jelenlegi állásáról. Az EU és tagállamai biztosítják a legnagyobb támogatást az ebolajárvány megfékezéséhez: együttesen több mint 1,1 milliárd eurónyi kötelezettségvállalást tettek.

EGYÉB JÓVÁHAGYOTT NAPIRENDI PONTOK

KÜLÜGYEK

Közép-afrikai Köztársaság

A Tanács az alábbi következtetéseket fogadta el a Közép-afrikai Köztársasággal kapcsolatban:

„1. Az Európai Unió továbbra is szorosan figyelemmel kíséri a közép-afrikai köztársasági helyzetet, amely a biztonsági helyzetnek az elmúlt hetekben Banguiban tapasztalható viszonylagos javulása ellenére továbbra is törékeny. Az EU az ország területi integritásának tiszteletben tartására szólít fel, és emlékeztet arra, hogy milyen nagy jelentőséget tulajdonít a különböző közösségek és vallások békés egymás mellett élésének.

2. Ahhoz, hogy az ország a válság tartós rendezésének útjára lépjen, a közép-afrikai köztársasági politikai folyamatot tovább kell vinni. Az EU újólag megerősíti az átmeneti hatóságok iránti teljes körű támogatását, és arra ösztönzi őket, hogy a lehető legegységesebb módon fellépve továbbra is tegyenek meg mindent a szükséges reformok végrehajtása érdekében. Üdvözli, hogy a MINUSCA a politikai folyamat támogatásában jelentősebb szerephez jutott, és felszólít annak mielőbbi teljes körű bevetésére. Az EU emlékeztet arra, hogy a nemzetközi közösség egészének támogatása alapvető fontosságú abban, hogy segíteni lehessen az átmeneti hatóságokat a kapacitásuk megerősítésében és a változás dinamikájának fenntartásában.

3. A politikai párbeszédről és a nemzeti megbékélésről szóló, az átmenet fontos szakaszát képviselő bangui fórumnak széles körűnek és inkluzívnak kell lennie, és azt a helyi szereplőknek kell tartaniuk ahhoz, hogy tartós legyen és valódi többletet jelentsen. A fórumnak lehetővé kell tennie a közép-afrikai szereplők számára, hogy ők maguk találjanak tartós megoldást az országot érintő összefonódó biztonsági, kormányzási és fejlesztési kihívásokra. Az EU ebben az összefüggésben nyugtázza az összegyházi platform nyilatkozatát a bangui fórumról, és elismeri, hogy a helyi egyeztetések és a közösségek közötti párbeszéd igen fontosak ahhoz, hogy megvalósulhasson a valódi nemzeti megbékélés. Felkéri az átmeneti hatóságokat, hogy az érdekelt felek teljes körével egyeztetve vigyék aktívan tovább ezt a folyamatot, és emlékeztet arra, hogy elengedhetetlen, hogy minden érintett szereplő jóhiszemű magatartást tanúsítson.

4. A fegyveres erőkre vonatkozó megközelítésmód tekintetében egyértelmű stratégiára van szükség. Mivel a jelenlegi válságot jelentős mértékben élezi a tartós büntetlenség, az emberi jogok és a nemzetközi humanitárius jog megsértőit felelősségre kell vonni. Az EU felszólítja az átmeneti hatóságokat, hogy folytassák a büntetlenség elleni küzdelmet oly módon, hogy a nemzetközi közösség és különösen az EU és az ENSZ támogatásával járuljanak tevékenyen hozzá a büntető igazságszolgáltatás helyreállításához, gyorsítsák fel a speciális büntetőbíróságra vonatkozó jogszabály elfogadását, és a folyamatban lévő nyomozásban továbbra is működjenek együtt a Nemzetközi Büntetőbírósággal.

5. A lehető legszélesebb körű választások megtartása is kulcsfontosságú lépés. Ezért még fontosabb, hogy a választás előkészítése megfelelő legyen. Az EU ennek megfelelően támogatja az átmeneti időszak 2015 augusztusáig való meghosszabbítását. Az EU üdvözli, hogy a nemzetközi összekötő csoport november 11-én Banguiban tett kérésének megfelelően elfogadásra került egy választási menetrend, és az előkészítő intézkedések felgyorsítására szólít fel. Az EU ismételten hangsúlyozza, hogy készen áll támogatni a választási folyamatot, többek között választási megfigyelő misszió kiküldésével. Minden nemzetközi partnert felhív arra, hogy járuljanak hozzá – anyagilag is – a közép-afrikai köztársasági választások előkészítéséhez.

6. Az EU üdvözli a stabilizáció terén tett erőfeszítéseket, különösen a MINUSCA, a Sangaris francia fegyveres erő, valamint az EUFOR RCA művelet hozzájárulását, csakúgy mint az átmeneti hatóságok munkáját. Az EUFOR RCA átmeneti katonai művelet meghosszabbítása, amit a helyszínen jelen levő szereplők összessége kért, további bizonyítékot jelent az európai művelet hasznossága és hatékonysága mellett. Az EU teljes mértékben támogatja a MINUSCA fellépését, amely misszió a biztonság legfőbb záloga az országban. Az ország hosszú távú stabilizálása érdekében a jelenlegi politikai folyamat keretében folytatni kell a megbeszéléseket egy lefegyverzési, leszerelési és reintegrációs programról, valamint a biztonsági ágazat reformjáról. Ezzel összefüggésben az EU hangsúlyozza a nemzetközi erőfeszítések közötti szoros koordináció, valamint a Kongói Köztársaság, a Közép-afrikai Államok Gazdasági Közössége, az Afrikai Unió és az ENSZ égisze alatt, az átmeneti hatóságok teljes körű bevonásával zajló nemzetközi közvetítés folytatásának fontosságát.

7. Az Európai Uniónak a Közép-afrikai Köztársasággal kapcsolatos átfogó megközelítése keretében, a közép-afrikai fegyveres erők reformjához való hozzájárulás részeként a Tanács jóváhagy egy válságkezelési koncepciót egy egyéves időtartamú, Banguiba telepítendő katonai tanácsadó KBVP-misszióhoz. A KBVP-misszió hozzájárul majd a közép-afrikai kormány részére annak érdekében biztosítandó szakértői tanácsadáshoz, hogy a közép-afrikai fegyveres erőket professzionális, soknemzetiségű köztársasági hadsereggé sikerüljön átalakítani. A Politikai és Biztonsági Bizottság felügyelete mellett végrehajtandó fokozatos megközelítés keretében a misszió nem operatív, egyedi, korlátozott körű gyakorlatokat is szervezhetne a közép-afrikai hadsereg számára. A Tanács felkéri az EKSZ-t a műveleti tervezési tevékenységek sürgősségi eljárással történő folytatására annak érdekében, hogy a misszió telepítésére – a Tanács határozata alapján – még az EUFOR RCA megbízatásának vége előtt sor kerülhessen. A Tanács végezetül kiemeli a partnerekkel – különösen a közép-afrikai hatóságokkal és az ENSZ-szel – folytatandó szoros koordináció fontosságát, annak érdekében, hogy biztosítani lehessen a hatékony együttműködést és a folyamatban lévő erőfeszítések egymást kiegészítő jellegét, hogy a Közép-afrikai Köztársaságban helyreállhasson a stabilitás.

8. Az EU ismételten hangsúlyozza aggodalmait a közép-afrikai köztársasági humanitárius helyzettel és annak a szomszédos országokra gyakorolt komoly hatásaival kapcsolatban. Az ország területén jelen lévő számos fegyveres csoport tevékenysége miatt a humanitárius szervezetek továbbra is korlátozottan mozoghatnak az országban és nehezen jutnak el az ország belsejében élő lakossághoz. Mindez jelentősen megnehezíti a segélyek célba juttatását és a lakosság legkiszolgáltatottabb helyzetben lévő csoportjainak elérését. Az EU a leghatározottabban elítéli a humanitárius szervezetek munkatársai és szállítókonvojai elleni támadásokat. A humanitárius válság kezelését szolgáló erőforrások mozgósításának továbbra is elsőbbséget kell élveznie – a szomszédos országok területén is, ahol nagyszámú közép-afrikai polgár talált menedéket. A nemzetközi közösségnek továbbra is együtt kell működnie a Közép-afrikai Köztársasággal.

9. A fejlesztés területét illetően az első számú prioritás a közép-afrikai állam újjáépítése, hogy az állam az ország egész területén gyakorolni tudja a hatásköreit, és a lakosság igénybe tudja venni az alapvető szociális szolgáltatásokat. Ezt a folyamatot a nemzetközi erők folyamatban lévő, fokozatos telepítésének kell kísérnie a közép-afrikai terület egészén. A Közép-afrikai Köztársaságot támogató »Békou« európai vagyonkezelői alap már hozzákezdett az első projektjeinek a megvalósításához, a többi projekt indítása pedig hamarosan várható. A Tanács emlékeztet arra, hogy a »Békou« alaphoz való hozzájárulás lehetősége mindenki, így harmadik felek előtt is nyitott. Emellett üdvözli a hatóságok arra vonatkozó kötelezettségvállalását, hogy folytassák az államháztartás egyensúlyának fokozatos helyreállítására irányuló reformokat, többek között a Nemzetközi Valutaalap (IMF) küldöttségének a Közép-afrikai Köztársaságban tett látogatása során megfogalmazott ajánlások végrehajtása útján.”

A Tanács ezzel egyidejűleg jóváhagyta az esetleges uniós közép-afrikai köztársasági katonai tanácsadó misszióra vonatkozó válságkezelési koncepciót.

A dél-mediterrán térségre vonatkozó beruházási kezdeményezés

A Tanács az alábbi következtetéseket fogadta el a dél-mediterrán térségre vonatkozó beruházási kezdeményezésre (AMICI) vonatkozóan:

„1. Figyelembe véve az EU déli szomszédságában az elmúlt években lezajlott regionális eseményeket, valamint a politikai és gazdasági reformoknak, illetve a jogállamiság tiszteletben tartásának szükségességét, a Tanács hangsúlyozza, hogy a beruházásokkal összefüggő programokat nagyobb mértékben kell koordinálni, továbbá fokozott támogatást kell biztosítani az inkluzív gazdasági növekedést, a magánszektor fejlesztését és a munkahelyteremtést célzó szakpolitikai párbeszéd és regionális együttműködés számára.

2. Ezzel összefüggésben a Tanács üdvözli, hogy sikeresen lezárult a térségben folyamatban lévő azon projektek és műveletek, valamint azon koordinációs mechanizmusok felmérése/számbavétele, amelyekhez az Európai Bizottság által kezelt források érkeznek, illetve amelyekhez az uniós tagállamok és az európai pénzügyi intézmények forrásokat biztosítanak. A Tanács jóváhagyja az e helyzetfelmérés során megfogalmazott főbb megállapításokat és javaslatokat.

3. A Tanács felkéri a főképviselőt/alelnököt és az Európai Bizottságot, hogy saját hatáskörükön belül mozdítsák elő a dél-mediterrán térségre vonatkozó beruházáskoordinációs kezdeményezést (AMICI). E kezdeményezés teljes mértékben összhangban áll majd az európai szomszédságpolitika alapelveivel, és nem eredményez párhuzamosságokat, hanem a meglévő intézményi keretek között működik majd. A kezdeményezés más kezdeményezéseket, például a deauville-i partnerséget is figyelembe veszi majd. . A cél az érintett szereplők és támogatók közötti szakpolitikai párbeszéd optimalizálása a déli partnerországok hatékonyabb támogatása, továbbá annak érdekében, hogy a térségbe irányuló beruházások Európa és a partnerek prioritásaival összhangban álljanak, célzottabbak legyenek és nagyobb társadalmi-gazdasági hatást fejtsenek ki.

4. Rendszeres koordinációt kezdeményezünk országos szinten, lehetőség szerint közös programozás keretében, a végrehajtás nyomon követésére az uniós fejlesztési tanácsadók helyi találkozói révén, uniós tagállami szinten pedig az Európai Szomszédsági Támogatási Eszköz bizottsága és a Szomszédsági Beruházási Keret keretében kerül majd sor. A koordinációnak része lesz az Európai Bizottság, az EKSZ, a tagállamok, az európai pénzügyi intézmények, az Unió a Mediterrán Térségért titkársága, a partnerországok, a nemzetközi pénzügyi intézmények és adott esetben más támogatók részvételével zajló regionális és nemzetközi párbeszéd is. A Tanács rámutat, hogy az Unió a Mediterrán Térségért és annak titkársága fontos szerepet játszhat e tekintetben, különösen az ágazati szintű párbeszéd megkönnyítésével.

A tervek szerint az első plenáris ülésre 2015 első felében kerül majd sor.

5. A Tanács felkéri a főképviselőt/alelnököt és az Európai Bizottságot arra, hogy az Európai Szomszédsági Támogatási Eszköz végrehajtásáról szóló jelentés részeként évente tekintse át az AMICI-kezdeményezés működését és az e téren elért előrehaladást.”

Dél-Szudán

A Tanács az alábbi következtetéseket fogadta el Dél-Szudánról:

„1. Egy év telt el a dél-szudáni pusztító konfliktus kirobbanása óta. Az Európai Unió megrendülten látja, hogy mindeddig a helyzet rendezésére irányuló összes erőfeszítés sikertelen volt. Felszólítja a feleket arra, hogy haladéktalanul vessenek véget a konfliktusnak és mihamarabb találjanak politikai megoldást.

2. A polgárháború több tízezer életet követelt, kétmillió embert kényszerített lakhelye elhagyására – károkat okozva a szomszédos országokban is –, és a nemzetközi humanitárius jog és az emberi jogok elborzasztó megsértéséhez vezetett. Az elkövetkező hónapokban legalább 2,5 millió embernek kell súlyos élelmiszerhiánnyal szembenéznie; ez az ember előidézte helyzet a világ egyik legsúlyosabb humanitárius válságává vált. Az Unió különösen aggasztónak találja a nemzetközi humanitárius segítségnyújtás folyamatos akadályoztatását.

3. Mély aggodalommal tölti el az Uniót, hogy az emberi jogok megsértéséről, többek között a nők elleni szexuális erőszakról érkező jelentések a mai napig folytatódnak. Az Unió hangsúlyozza, hogy véget kell vetni Dél-Szudánban a büntetlenségnek és az elkövetőket bíróság elé kell állítani, továbbá várakozással tekint az Afrikai Unió vizsgálóbizottsága jelentésének kiadása elé.

4. Az Unió teljes mértékben támogatja az Egyesült Nemzetek Szervezete dél-szudáni misszióját (UNMISS) megbízatásának végrehajtását; a misszió feladata a polgári lakosság védelme Dél-Szudán teljes területén és minden közösség esetében, ezen belül a misszió több mint 100 000 polgári lakosnak nyújt saját bázisain menedéket.

5. Az Unió teljes körűen – többek között a tűzszüneti ellenőrző mechanizmus finanszírozásával – támogatta a Kormányközi Fejlesztési Hatóságnak (IGAD) az inkluzív és átfogó béketárgyalások ösztönzésére irányuló erőfeszítéseit, ám a kormány és az ellenzék nem vett részt jóhiszeműen a folyamatban. Mindkét oldal aláásta a folyamatot azzal, hogy nem teljesítették vállalt kötelezettségeiket, kizártak másokat a tárgyalásokból, miközben rendszeresen megszegték az ellenségeskedések beszüntetéséről szóló megállapodást és továbbra is folytatták az ellenségeskedést. Kulcsfontosságú, hogy a felek teljesítsék vállalt kötelezettségeiket és hagyjanak fel az offenzívák tervezésével.

6. Az előrelépés nyugtalanító hiányát figyelembe véve az Unió üdvözli a legutóbbi IGAD-csúcstalálkozó résztvevői és az Afrikai Unió Béke- és Biztonsági Tanácsa által tett nyilatkozatokat, melyek értelmében korlátozó intézkedéseket fognak bevezetni az ellenségeskedés beszüntetésére vonatkozó megállapodást megszegő, illetve a politikai tárgyalásokat akadályozó összes féllel szemben. Az Unió ezek mielőbbi, az ENSZ Biztonsági Tanácsával való együttműködésben történő elfogadására szólít fel. Az Unió fegyverembargót vezetett be, és minden fő nemzetközi partnert felkér arra, hogy fontolja meg ezt a lépést; továbbá olyan intézkedéseket sürget, melyek biztosítják, hogy az ország vagyonát a dél-szudáni nép javára, nem pedig harci fegyverek felhalmozására fordítják. Az Unió kész további, célzott korlátozó intézkedések meghozatalára azon személyek ellen, akik akadályozzák a dél-szudáni békét.

   A teljes nemzetközi közösség, ezen belül a regionális partnerek határozottabb fellépésére van szükség ahhoz, hogy nagyobb nyomást lehessen gyakorolni minden félre, hogy azok a békés tárgyalások útjára lépve rendezzék politikai nézeteltéréseiket a dél-szudáni nép elsődleges érdekét szem előtt tartva.”

A tömegpusztító fegyverek elterjedése elleni uniós fellépés

A Tanács meghosszabbította a Vegyifegyver-tilalmi Szervezet (OPCW) számára és a 2118 (2013) ENSZ BT-határozathoz biztosított uniós támogatás végrehajtási időszakát. Az uniós támogatás odaítélésére 2013 decemberében került sor, és annak folyósítása 2015. szeptember 30-ig folytatódik.

A kézifegyverek elterjedése elleni uniós fellépés a Száhil övben

A Tanács 3,5 millió EUR összeget különített el a Száhil régió államaiban a kézi- és könnyűfegyverek tiltott kereskedelme kockázatának csökkentését célzó fizikai biztonsági és készletkezelési tevékenységek támogatására.

A tömegpusztító fegyverek elterjedése elleni uniós fellépés

A Tanács 990 000 EUR összeget különített el a ballisztikus rakéták elterjedése elleni küzdelemre vonatkozó hágai magatartási kódex keretében végzendő tevékenységek támogatására. A pénzeszközöket tájékoztatási és kommunikációs célokra, valamint a ballisztikus rakéták elterjedése elleni küzdelem erősítését célzó fellépésre és a hágai magatartási kódex egyetemessé tételére irányuló tájékoztatási tevékenységekre fogják felhasználni.

EU–Ukrajna kapcsolatok

A Tanács elfogadta az EU álláspontját az EU–Ukrajna Társulási Tanács, a társulási bizottság és a társulási albizottságok eljárási szabályzatáról, két albizottság létrehozásáról és a Társulási Tanács egyes hatásköreinek a kereskedelmi formációban ülésező társulási bizottságra történő átruházásáról.

Kapcsolatok Szerbiával

A Tanács elfogadta a stabilizációs és társulási tanács Szerbiával tartandó, december 17-én Brüsszelben megrendezésre kerülő ülésén képviselendő uniós álláspontot.

Kapcsolatok Marokkóval

A Tanács elfogadta az EU–Marokkó Társulási Tanács december 16-án Brüsszelben tartandó tizenkettedik ülésén képviselendő uniós álláspontot.

KÖZÖS BIZTONSÁG- ÉS VÉDELEMPOLITIKA

Az Európai Unió Katonai Bizottságának elnöke

A Tanács Mihail Kosztarákosz vezérezredest nevezte ki a Katonai Bizottság következő elnökévé 2015. november 6-tól. További részletek a sajtóközleményben találhatók.

A kézi- és könnyűfegyverekről szóló cikk módosítása az EU és harmadik országok közötti megállapodásokban

A Tanács az alábbi következtetéseket fogadta el az EU és harmadik országok közötti megállapodásokba beillesztendő, a kézi- és könnyűfegyverekre vonatkozó cikk módosításáról:

„A Tanács:

1. emlékeztet a kézi- és könnyűfegyverekről szóló cikknek az EU és harmadik országok közötti megállapodásokba való beillesztéséről szóló 2008-as következtetéseire. Az említett cikket azóta már számos megállapodásba beillesztették;

2. úgy véli, hogy a Fegyverkereskedelmi Szerződés elfogadására és a 2014 decemberében esedékes hatálybalépésére tekintettel a kézi- és könnyűfegyverekre vonatkozó standard cikk szövegét ki kell egészíteni a legális fegyverkereskedelem szabályozásához kapcsolódó rendelkezésekkel;

3. azon a véleményen van, hogy a fegyverkereskedelem szabályozásához kapcsolódó rendelkezéseknek az általános rész mellett egy kifejezetten a Fegyverkereskedelmi Szerződésre utaló részt is tartalmazniuk kellene, amelyet az olyan harmadik országokkal kötendő megállapodásokba kell beilleszteni, amelyek már megerősítették a Fegyverkereskedelmi Szerződést vagy csatlakoztak ahhoz, illetve kifejezték ebbéli szándékukat;

4. véleménye szerint a módosított cikk a korábbinál átfogóbb jellegű lesz, mivel az a legális és illegális kereskedelemre egyaránt kiterjed;

5. úgy véli, hogy a jövőbeli tárgyalások során az alábbi szöveg szolgál majd referenciaként:

KÉZI- ÉS KÖNNYŰFEGYVEREK ÉS MÁS HAGYOMÁNYOS FEGYVEREK

I. A Felek elismerik, hogy a kézi- és könnyűfegyverek (SALW) – valamint az azokhoz szükséges lőszerek – tiltott gyártása, átadása és forgalmazása, továbbá azok túlzott felhalmozódása, helytelen kezelése, nem megfelelően védett készletei és ellenőrizetlen elterjedése továbbra is komoly fenyegetést jelent a békére és a nemzetközi biztonságra nézve.

II. A Felek megállapodnak abban, hogy tiszteletben tartják és teljes mértékben végrehajtják a kézi- és könnyűfegyverek, valamint az azokhoz szükséges lőszerek tiltott kereskedelmének kezelésével kapcsolatos, a meglévő nemzetközi megállapodások és az ENSZ Biztonsági Tanácsának határozatai alapján rájuk háruló kötelezettségeket, valamint az e területen alkalmazandó nemzetközi jogi eszközök – köztük a kézi- és könnyűfegyverek tiltott kereskedelme minden formájának megelőzéséről, leküzdéséről és megszüntetéséről szóló ENSZ cselekvési program – keretében vállalt kötelezettségeiket.

III. A Felek elismerik azoknak a nemzeti ellenőrzőrendszereknek a jelentőségét, amelyek a hagyományos fegyverek meglévő nemzetközi normákkal összhangban történő átadásának az ellenőrzésére irányulnak. A Felek elismerik annak fontosságát, hogy az ilyen ellenőrzésekre felelősségteljes módon kerüljön sor, és azt is, hogy ezek az ellenőrzések hozzájárulnak a nemzetközi és a regionális békéhez, biztonsághoz és stabilitáshoz, az emberi szenvedés enyhítéséhez, valamint a hagyományos fegyverek tiltott célokra történő felhasználásának a megakadályozásához.

Az alábbi IIIa. részt akkor kell felvenni a standard cikkbe, ha olyan országgal folynak tárgyalások, amely már megerősítette a Fegyverkereskedelmi Szerződést vagy csatlakozott ahhoz, illetve kifejezte ebbéli szándékát: A Felek e tekintetben vállalják, hogy maradéktalanul végrehajtják a Fegyverkereskedelmi Szerződést és együttműködnek egymással a Szerződés keretében, többek között a Fegyverkereskedelmi Szerződés egyetemessé tételének az előmozdításában és annak elősegítésében is, hogy a Szerződést az összes ENSZ-tagállam teljes körűen végrehajtsa.

IV. A Felek ezért vállalják, hogy együttműködnek egymással és biztosítják azon tevékenységeik koordinációját, egymást kiegészítő jellegét és szinergiáját, amelyek a hagyományos fegyverek nemzetközi kereskedelmének szabályozására vagy a szabályozás javítására, valamint a tiltott fegyverkereskedelem megelőzésére, leküzdésére és felszámolására irányulnak. A Felek továbbá megállapodnak abban, hogy rendszeres politikai párbeszédet alakítanak ki, amely kiegészíti és megszilárdítja ezt a vállalást.”

EUCAP Száhil Mali

A Tanács jóváhagyta az EUCAP Száhil Mali uniós KBVP-misszióra vonatkozó műveleti tervet. Az EUCAP Száhil Mali létrehozására a mali belső biztonsági erők részére – a nemzetközi partnerekkel együttműködésben – nyújtandó stratégiai tanácsadás és képzés céljával került sor.